

DIECÉZNA ŠKOLA VIERY III.

3. TÉMA:

**VERÍM V JEŽIŠA KRISTA, JEHO JEDINÉHO SYNA,
NÁŠHO PÁNA...**

– PRVÁ ČASŤ

Vypracoval: Mons. prof. Jozef Bielak

ÚVOD

- Kresťania majú nielen veriť v jedného Boha a že je Stvoriteľom neba a zeme i všetkého, ale majú tiež veriť, že Boh je Otec a Ježiš Kristus je pravý Boží Syn.

„Ved’ sme nesledovali vymyslené bájky, keď sme vás oboznámili s mocou a príchodom nášho Pána Ježiša Krista, ale sami sme boli očitými svedkami jeho veleby. On dostal od Boha Otca česť a slávu, keď mu z velebnej slávy zaznel hlas: „Toto je môj Syn, môj milovaný, v ktorom mám zaľúbenie.“ A tento hlas sme my počuli; zaznel z neba, keď sme boli s ním na svätom vrchu.“ (2 Pt1, 16-18)

1. BOH POSLAL SVOJHO SYNA

V Ježišovi Kristovi, Božom Synovi: Boh navštívil svoj ľud. Splnil prisľúbenia, ktoré dal Abrahámovi a jeho potomstvu. Urobil to nad všetko očakávanie: poslal svojho milovaného Syna.

„Ale keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých, čo boli pod zákonom, a aby sme dostali adoptívne synovstvo“ ([Gal 4, 4-5](#)).

My, kresťania veríme a vyznávame, že Ježiš z Nazareta, Žid narodený z dcéry Izraela v Betleheme za čias kráľa Herodesa Veľkého a cisára Augusta I., povolaním tesár, ktorý zomrel ukrižovaný v Jeruzaleme pod miestodržiteľom Ponciom Pilátom, za vlády cisára Tibéria, je večný Boží Syn, ktorý sa stal človekom; že „vyšiel od Boha“ ([Jn 13, 3](#)), „zostúpil z neba“ ([Jn 3, 13; 6, 33](#)) a „prišiel v tele“ ([1 Jn 4, 2](#)),

2. ČLOVEK V BOŽOM PLÁNE

Človek je najkrajšie, ale zároveň najtajomnejšie stvorenie na zemi. Zaoberajú sa ním rôzne vedné odbory.

Ľudia hľadajú odpovede na otázky: Kto je človek? Kto som ja? Ako sa objavil človek na zemi? Aký je človek? V čom je zmysel jeho života? Aké má človek poslanie? Čo bude s ním po smrti?

Najúplnejšiu odpoveď na tieto a podobné otázky o tajomstve človeka nám dáva Božie zjavenie. Nachádzame ich predovšetkým v osobe, živote a učení Ježiša Krista.

„Kristus, nový Adam, práve tým, že zjavuje tajomstvo Otca a jeho lásky, v plnej miere odhaľuje človeka človeku a dáva mu najavo vznešenosť jeho poslania.“

(II. vatikánsky koncil, Konštitúcia GS – RaN (Radosť a nádej), 22).

A) ČLOVEKA STVORIL BOH Z LÁSKY

- Veda tvrdí s istotou iba to, že v určitom čase sa uprostred živých tvorov na Zemi objavil človek ako rozumný tvor, tvorca civilizácie, kultúry a pokroku.
- O pôvode prvého človeka a dôvode stvorenia človeka sa dozvedáme z Božieho zjavenia. Hovorí nám, že človeka stvoril Boh z lásky.

Vo Svätom písme čítame:

„Potom Pán, Boh, utvoril z hliny zeme človeka a vdýchol do jeho nozdier dych života a tak sa stal človek živou bytosťou.“ (Gn 2, 7,)

B) ČLOVEK - KORUNA TVORSTVA

☐ **Človek je tajomnou bytosťou.** Stretávajú sa v ňom dva svety: svet hmoty a svet ducha. Svojím vnútrom prevyšujeme celý hmotný svet. *„Človek svojím vnútrom presahuje vesmír.“* (RaN, 14)

☐ Človek je **jeden celok: telo a duša.** Ľudské telo má veľkú cenu. Druhý vatikánsky koncil o tom hovorí: *„Človek teda nesmie pohrdať svojím telesným životom. Práve naopak, musí považovať svoje telo za dobré a mať ho v úcte, pretože je stvorené od Boha a má byť vzkriesené v posledný deň.“* (RaN, 14)

☐ **Ľudská duša je duchovná a nesmrteľná.** Nemôžeme ju vidieť, prejavuje sa schopnosťami, ktoré Boh vložil do nášho vnútra. Dušou je človek zase spätý s duchovným svetom.

☐ **Človek svojou dušou a jej schopnosťami je korunou stvorenia.** Je viac ako zvieratá, rastliny a hmotné veci. Vo Svätom písme o tom čítame: *„Čože je človek, že naň pamätáš a syn človeka, že sa ho ujímaš? Stvoril si ho len o niečo menšieho od anjelov, slávou a ctou si ho ovenčil a ustanovil si ho za vládcu nad dielami tvojich rúk....“* (Ž 8,5-9) .

C) ČLOVEK JE BOŽÍ OBRAZ

Vo Svätom písme o tom čítame: „Stvoril Boh človeka na svoj obraz, na obraz Boží ho stvoril.“ (Gn 1, 2 7)

- Hlavným znakom podobnosti človeka s Bohom je rozum. Vďaka rozumu je človek osobou! Rozumom môžeme poznávať Boha a vnímať jeho lásku.
- Veľkým znakom Božieho obrazu v nás je aj slobodná vôľa. Boh nám ju daroval, lebo chcel, aby človek bol slobodnou bytosťou. Slobodná vôľa je schopnosť rozhodnúť sa pre Boha, ale aj proti nemu. Nemáme ju na to, aby sme si robili, čo chceme. Dostlali sme ju na to, aby sme si volili dobro a odmietali zlo.
- Boh rešpektuje našu slobodu, preto nám svoju lásku nevnucuje, ale ponúka. Potvrdzujú to slova Svätého písma: „Predložil som vám život i smrť, požehnanie i kľatbu! Vyvol' si život, aby si zostal nažive ty a potomstvo tvoje, keď budeš milovať Pána, Boha svojho, a poslušne a verne sa k nemu vinúť. (Dt 30, 19-20)

D) ČLOVEK JE TVOR SPOLOČENSKÝ

Ľudia sa z Božieho rozhodnutia spájajú do spoločenstiev. Preto voláme človeka tvor spoločenský. Sväté písmo túto povahu človeka žiť v spoločenstve s inými vyjadruje slovami: „Nie je dobré byť človeku samotnému.“ (Gn 2, 18)

□ Základným spoločenstvom pre každého človeka na svete je rodina. Sväté písmo hovorí: „A stvoril Boh človeka na svoj obraz, na obraz Boží stvoril ho, muža a ženu stvoril ich.“ (Gn 1, 27) Rodina je bunkou každého spoločenstva na svete.

□ Ľudia sa spájajú aj do väčších spoločenstiev. Všetky vytvárajú jednu veľkú rodinu ľudského pokolenia. Jednotu tvorí **spravodlivosť** a najmä **vzájomná láska**. ňou sa spoločenstvá - rodiny, národy, celé ľudstvo – podobajú jednote troch Božských osôb v Najsvätejšej Trojici

□ **Pán Ježiš povedal:** „Aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás, aby svet uveril, že si ma ty poslal... Ja som v nich a ty vo mne. Nech sú tak dokonale jedno, aby svet spoznal, že si ma ty poslal a že ich miluješ tak, ako miluješ mňa.“ (Jn 17, 2 1-23)

E) ĽUDIA SÚ BOŽÍ SYNOVIA A DCÉRY

- Najvyššia hodnosť a dôstojnosť človeka je v tom, že je povolaný za Božie dieťa.
- Už prvým ľudom dal Boh zvláštny nadprirodzený dar, ktorý voláme **Boží život alebo milosť posväcujúca**. Tento dar je vrcholným znakom podobnosti človeka s Bohom.
- **Prví ľudia hodnosť Božieho synovstva hriechom stratili**. Pán Ježiš toto povolanie ľudí za Božích synov a dcéry obnovil. Svojím vykúpením ľuďom znovu získal a ponúka dar Božieho života. Vďaka tomuto daru nás nebeský Otec opäť prijíma za svojich synov a dcéry a umožňuje nám žiť v spoločenstve lásky Najsvätejšej Trojice.
- Svätý Pavol apoštol napísal: *„Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás v Kristovi požehnal všetkým nebeským duchovným požehnaním. Ved' v ňom si nás ešte pred stvorením sveta vyvolil, aby sme boli pred jeho tvárou svätí a nepoškvrnení v láske; on nás podľa dobrotivého rozhodnutia svojej vôle predurčil, aby sme sa skrze Ježiša Krista stali jeho adoptovanými synmi na chválu a slávu jeho milosti, ktorou nás obdaroval v milovanom Synovi.“* (Ef 1, 3-6)
- **Pre hodnosť Božieho synovstva človek prevyšuje rastliny, zvieratá a celý hmotný svet**. V človekovi sa celé stvorenie zapája do oslavy Stvoriteľa.

F) ČLOVEK JE STVORENÝ PRE NEBO

- **Žiaden človek na svete sa nenarodil iba náhodou.** Sme tu a žijeme, lebo nás Boh chcel. Výstižne to vyjadruje liturgická modlitba: „Z lásky si človeka stvoril, na cestu lásky ho neprestajne voláš, aby si mu dal podiel na svojej večnej láske.“ (Rímsky misál). Boh nám svoje šťastie nevnucuje. Sami sa oň musíme spoluprácou s Bohom pričiniť. Robíme to najmä vtedy, ak zachováваме Božie prikázania.
- **Boh chce, aby sme sa aj teraz mali dobre a boli šťastní.** Preto nám prichystal prírodu a jej bohatstvá. Ak používame dary prírody podľa jeho vôle, pričiňujeme sa o šťastný život na zemi. Hoci na svete všetko slúži dobru človeka, predsa zisťujeme, že úplné a trvalé šťastie tu na zemi nemôžeme nájsť. Sme stále nespokojní. Keď dosiahneme jedno, už túžime po druhom. Naša túžba po šťastí prevyšuje všetky dobrá zeme. I tá najväčšia radosť na zemi sa raz skončí. To je vtedy, keď príde smrť. Nemusíme sa ale báť, že sa naša túžba po šťastí nikdy nesplní. Veď máme nesmrteľnú dušu a náš život bude pokračovať aj po smrti.
- **Božia láska pre naše trvalé a dokonalé šťastie pripravila iný svet.** Voláme ho nebo. Tam nájdeme svoje večné šťastie v Bohu. Vo Svätom písme o svete úplného šťastia a radosti bez konca čítame: „Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevystúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú.“ (1 Kor 2, 9) Preto tento svet považujeme iba za dočasný domov. Celý náš pozemský život je prípravou na nebo. Je putovaním do nášho večného domova. „Naša vlasť je v nebi.“ (Flp 3, 20)

3. BOH - ZÁCHRANCA ĽUDÍ ZRANENÝCH HRIECHOM

- **Človek bol stvorený pre lásku a šťastie.** A predsa vidíme na zemi veľa bolesti a nešťastia. Všetko zlo na svete zapríčinil hriech. Prví ľudia žili spočiatku v spoločenstve s Bohom a boli šťastní. Svoje trvalé šťastie si ale mali zaslúžiť. Mali sa oň pričiniť poslušnosťou voči Bohu. Skúšku ich poslušnosti opisuje Sväté písmo obraznou rečou. Boží príkaz znázorňuje podobnosťou o strome a zakázanom ovocí. Zlý duch závidel ľuďom ich šťastie. Oklamal prvých ľudí a naviedol ich, aby neposlúchli Boha. Urobili, čo sa mu nepáčilo, a tak sa dopustili prvého hriechu.
- **Prvý hriech ľudí prechádza na každého človeka, preto ho voláme „dedičný hriech“.** Je to vlastne hriech celého ľudského pokolenia. Pre zákon spolupatričnosti všetkých ľudí každý človek má podiel na jeho vine. Výnimkou je Panna Mária. Boh ju uchránil pred dedičným hriechom pre budúce zásluhy Vykupiteľa. Preto ju voláme Nepoškvrnená.

A. NÁSLEDKY DEDIČNÉHO HRIECHU

- ❑ **Ľudia odmietli poslúchať Boha.** Po hriechu prišiel zaslúžený trest. Najväčším nešťastím **dedičného hriechu** je, že ľudia stratili Boží život a s ním aj právo Božieho synovstva. Hrozil im osud zlého ducha - večné zatratenie.
- ❑ **Prvý hriech zranil celého človeka.** Ľudské **telo** za trest podlieha chorobám a trápeniam a nakoniec musí zomrieť. Prvý hriech vážne poškodil aj **ľudské vnútro, najmä rozum a slobodnú vôľu**. Rozum sa im zatemnil a otupila sa ich schopnosť poznávať pravdu. Hriech oklieštil a oslabil slobodnú vôľu. Človek sa len ťažko a s námahou rozhoduje pre dobro. Je náchylný na zlé.
- ❑ **V uzneseniach Druhého vatikánskeho koncilu o tom čítame:** *„Celý individuálny i kolektívny život človeka sa javí ako dramatický zápas medzi dobrom a zlom, medzi svetlom a tmou. Ba človek zisťuje, že je neschopný sám od seba účinne premáhať nápor zla, takže každý sa cíti akoby spútaný reťazami... Hriech oklieštil človeka a prekáža mu dosiahnuť svoju plnosť“* (RN, 13)

B) HRIECH UVRHOL ĽUDÍ DO NEŠŤASTIA

- **Človek hriechom porušil poriadok v sebe, medzi ľuďmi i v prírode.** Pokoj medzi ľuďmi vystriedalo násilie, vraždy a vojny. Ľudia sa presvedčili, že bez Boha sa nedá šťastne žiť. Dokazujú to celé dejiny.
- **Ľudia hriechom odvrátili od Boha.** Namiesto dôvery a lásky sa Boha báli. Sväte písmo to konštatuje slovami: „*Počul som tvoj hlas v záhrade, nuž bal som sa, že som nahý, a preto som sa skryl.*“ (Gn 3, 10) V hriechu zostáva človek sám. Bez Boha sú ľudia opustení a nešťastní.
- **Hriech narušil aj vzťah človeka k človekovi.** Zničil priateľstvo medzi ľuďmi a vyhasil bratskú lásku. Celé dejiny ľudstva potvrdzujú bolestnú skúsenosť: **byť proti Bohu znamená byť aj proti človekovi.** Keď ľudia žijú ďaleko od nebeského Otca, zabúdajú, že sú bratia, hašteria sa a spôsobujú si mnoho nešťastia. Svätý Pavol apoštol o svete bez Božej lásky výstražne napísal: „*Ak sa medzi sebou hryziete a žeriete, dajte si pozor, aby ste sa navzájom neponičili.*“ (Gal 5, 15)

C) BOH OTEC PRISLŪBIL VYKUPITEĽA – PROTOEVANJELIUM (PRVÉ EVANJELIUM)

- ❑ **Ľudia sa sami nevládali zbaviť zla**, ktoré ich zotročovalo. Mnohí ľudia v priebehu vekov na Boha celkom zabudli. Namiesto neho si vymýšľali rôzne božstvá. Boh na ľudí nikdy nezabudol. On ľudí neprestal milovať. Všetko, čo pre ľudí robil, smerovalo k jedinému: **k záchrane človeka z nešťastia hriechu.**
- ❑ **Boh dal ľuďom nádej na záchranu tak, že im prisľúbil Vykupiteľa.** Prvý lúč nádeje svitol pre ľudí už v raji. Vtedy prisľúbil: *„Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom, ono ti rozšliape hlavu a ty mu zraníš pätu.“* (Gn 3, 15)
- ❑ **Boh prisľub záchrany v priebehu vekov mnoho rás zopakoval.** Najmä ústami prorokov vzbudzoval a udržoval v ľuďoch túžbu po vykúpení. Prorok Izaiáš napísal: *„Hľa, váš Boh! On sám príde a spasí vás.“* (Iz 35, 4)

4. ÚLOHA VYVOLENÉHO NÁRODA V DEJINÁCH SPÁSY

- **Izraelský národ zohral mimoriadnu úlohu v príprave ľudstva na vykúpenie.** Mal uchovať vieru v jedného Boha a opatrovať túžbu po Vykupiteľovi. Z neho podľa tela pochádza aj Vykupiteľ - Ježiš Kristus.
- **Dejiny národa sa začínajú patriarchami** - Abrahámom, Izákom a Jakubom. Izákov syn Jakub - Izrael mal dvanásť synov, z ktorých sa v Egypte rozrástol izraelský národ.
- **Boh Izraelitov vyviedol z Egypta pod vedením Mojžiša.** Po prechode cez Červené more Boh s nimi na Sinaji uzavrel zmluvu. Dal im desať Božích prikázaní. Vtedy sa izraelský národ stal vyvoleným Božím ľudom a nositeľom Božích prisľúbení.
- **Zvláštnu úlohu v izraelskom národe mali proroci.** Boli ohlasovateľmi záchrany. Oznamovali Božiu vôľu a chránili ľud pred neverou. Ich hlavnou úlohou bolo živiť nádej a udržiavať v ľuďoch túžbu po vykúpení. Najvýznamnejšími prorokmi boli: **Eliáš, Elizeus, Izaiáš, Jeremiáš, Ezechiel a Daniel.** Okrem nich účinkovali ešte aj tzv. malí proroci: **Baruch, Ozeáš, Joel, Amos, Abdiáš, Jonáš, Micheáš, Nahum, Habakuk, Sofoniáš, Aggeus, Zachariáš.**

A) SVÄTÝ JÁN KRSTITEĽ- PREDCHODCA PÁNA

- **Najväčší z prorokov - svätý Ján Krstiteľ.** Bezprostredne pripravoval cestu pre Krista, preto ho voláme predchodca Pána. Vyzýval ľudí k obráteniu. Na znak pokánia krstil ľudí vodou. Hovoril: *„Ja krstím vodou. Medzi vami stojí ten, ktorého nepoznáte... to je ten, čo krstí Duchom Svätým.“* (Jn 1, 26-33)
- **Svätý Ján Krstiteľ oznámil ľuďom, že Vykupiteľ už prišiel.** Pána Ježiša pomenoval Baránok Boží. Tým naznačil, že sa Kristus za nás obetuje, aby nás oslobodil od hriechov. Povedal: *„Hľa, Boží Baránok, ktorý sníma hriech sveta! Toto je ten, o ktorom som hovoril: Po mne prichádza muž, ktorý je predo mnou, lebo bol prv ako ja. Ani ja som ho nepoznal, ale preto som prišiel a krstím vodou, aby sa on stal známym Izraelu.“* (Jn 1, 29-31)
- **Svätý Ján Krstiteľ završil svoj život mučeníckou smrťou.** Herodes mu dal sťat' hlavu. Pán Ježiš vydal o Jánovi Krstiteľovi takéto svedectvo: *„Veru, hovorím vám: medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nepovstal nik väčší ako Ján Krstiteľ.“* (Mt 11, 11)

5. SYN BOŽÍ MEDZI NAMI

- Posledným krokom nebeského Otca v príprave na príchod Vykupiteľa bolo vyvolenie Panny Marie.
- Panna Mária sa stala cestou, po ktorej prišiel Vykupiteľ z neba na zem.
- Sv. Pavol apoštol napísal: *„Keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých, čo boli pod zákonom, a aby sme dostali adoptívne synovstvo.“*
(Gal 4, 4 5)

A) MÁRIA – DCÉRA IZRAELA -BOHORODIČKA

- ❑ **Panna Mária pochádza z rodu kráľa Dávida.** Jej rodičia sú sv. Joachim a sv. Anna. Pán Boh ju od samého začiatku života uchránil od poškrvny hriechu, **bola nepoškrvnene počatá.**
- ❑ **Panna Mária dostala v plánoch Božej lásky výnimočne poslanie.** Boh si ju vyvolil za Matku Božieho Syna - Vykupiteľa sveta. Skôr než sa Boží plán uskutočnil, Panna Maria sa zasnúbila so sv. Jozefom. Mal sa stať ochrancom a pestúnom Pána Ježiša.
- ❑ **Boh svoje plány s Pannou Máriou nechcel uskutočniť proti jej vôli.** Preto poslal anjela Gabriela do Nazaretu k Márii s posolstvom, že sa stane Matkou Božou. Ona poslušne a pokorne: „*Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.*“ (Lk 1, 38) Po zvestovaní sa stala Matkou Vykupiteľa a začala ho nosiť pod svojim srdcom. Stala sa novou Evou, aby svojou poslušnosťou napravila, čo Eva pokazila neposlušnosťou.
- ❑ **Panne Márii dávame titul Bohorodička,** lebo Syn Boží mal od nej ľudské telo. Ako najlepšia matka sa o Ježiša s láskou starala. Žila s nim v Nazarete a posluhovala mu vo všetkom, čo potreboval.

B) TAJOMSTVO KRISTOVHO VTELENIA

- ❑ **Syn Boží prišiel z neba na zem a stal sa človekom pri Zvestovaní Panny Márie v Nazarete.** Túto veľkú udalosť príchodu Syna Božieho na svet nazývame **VTELENIE**.
- ❑ **Vtelenie je nerozlučné spojenie božstva a človečenstva Kristovho.** Jeho človečenstvo, t. j. telo a duša, ktoré Duch Svätý utvoril pod srdcom Panny Márie, Syn Boží si zobral za svoje a raz navždy sa s ním zjednotil. Jeho božstvo, telo a duša tvoria jedinú bytosť Kristovu. Je to veľké tajomstvo našej viery, ktoré nikdy nepochopíme. Je dôkazom nekonečnej lásky Boha k človekovi.
- ❑ **Vtelením sa Boží Syn navždy sprítomnil medzi nami.** Bol od večnosti Božím Synom a stal sa aj synom človeka. Začal byť naším ľudským bratom. V uzneseniach Druhého vatikánskeho koncilu čítame: *„Lebo svojím vtelením sa Syn Boží určitým spôsobom spojil s každým človekom. Pracoval ľudskými rukami, uvažoval ľudskou myslou, rozhodoval ľudskou vôľou, miloval ľudským srdcom. Narodiac sa z Panny Márie naozaj sa stal jedným z nás, vo všetkom nám podobný, ale bez hriechu.“* (RaN, 22)

C) JEŽIŠOV POZEMSKÝ ŽIVOT

- ❑ **Pán Ježiš sa narodil v Betleheme za čias rímskeho cisára Augusta.** Jeho narodenie je najradostnejšia udalosť v dejinách. Od jeho narodenia počítame náš letopočet. Kristovo narodenie znamená začiatok novej epochy ľudstva. Vtedy prišla na svet Božia láska.
- ❑ Ježišov pozemský život členíme na **skrytý život a verejné účinkovanie.**
- ❑ Pán Ježiš svoje **detstvo prežíval v nazaretskej rodine.**
- ❑ Pred svojím verejným vystúpením sa **Pán Ježiš dal pokrstiť Jánovi Krstiteľovi.**
- ❑ **Vyvolil si dvanástich apoštolov:** Petra, Ondreja, Jakuba, Jána, Filipa, Bartolomeja, Tomáša, Matúša, Jakuba, Júdu Tadeáša, Šimona a Judáša Iškariotského, ktorý ho zradil. Apoštoli boli svedkami všetkého, čo Ježiš učil a robil.
- ❑ **Svoj život na zemi Pán Ježiš zavŕšil uskutočnením diela vykúpenia** - zomrel za nás na kríži a vstal zmŕtvych. Na 40. deň po zmŕtvychvstaní vystúpil do neba.

D) JEŽIŠ JE HISTORICKÁ OSOBA

- **SVEDČIA O TOM:**
- **1. Evanjelium podľa 4. evanjelistov** - Matúša, Marka, Lukáša a Jána. Evanjeliá sú hlavným svedectvom o živote a učení vteleného Slova, nášho Spasiteľa. (porov. DV (Dei Verbum) – BS (Božie Slovo, 17).
- **2. Kresťanské spisy z druhej polovice prvého storočia alebo začiatku druhého storočia:** Skutky apoštolov a Listy apoštolov: Pavla, Jána, Petra, Jakuba a Júdu. Spisy apoštolských otcov: Polykarpa, Ignáca, Klementa a spis Didaché.
- **Presvedčivým svedectvom** o tom, že Kristus skutočne žil, **sú pre nás aj mučeníci**. Už v prvom storočí tisíce kresťanov položilo život za vieru v Ježiša Krista.

Nekresťanské spisy o historicite Ježiša Krista

□ 3. Mimokresťanské spisy o Ježišovi Kristovi ako historickej osobe:

- spisy Jozefa Flavia – židovského historika, židovský Talmud - výklad Svätého písma Starého zákona.
- Spisy rímskych historikov Plínia Mladšieho, Tacita, Svetónia.

- Židovský dejepisec **Jozef Flavius** vo svojej knihe **Židovské starožitnosti** píše: „ V tom čase žil Ježiš, človek múdry, ak ho vôbec možno nazvať človekom. Bol totiž divotvorcom a učiteľom ľudí, ktorí s láskou prijímajú pravdu. Strhol za sebou množstvo Židov a Grékov. Naši poprední ľudia ho obžalovali u Piláta, ktorý ho dal ukrižovať. Ale tí, čo ho od počiatku milovali, zostali mu verní. Na tretí deň sa im ukázal živý, ako to zvestovali Boží proroci, ktorí predpovedali o ňom, aj tisíce iných zázračných vecí.“ (Židovské starožitnosti, XVIII, 3, 3)

E) JEŽIŠ KRISTUS JE SYN BOŽÍ

- **Kto je vlastne Ježiš Kristus?** Odpoveď na túto otázku je v našom živote rozhodujúca. Je základným kameňom našej viery a celého kresťanského náboženstva.
- **Ježiš Kristus je Bohočlovek, to znamená, že je opravdivým Bohom aj opravdivým človekom.** Ježiš Kristus je druhá Božská osoba, Boží Syn, ktorý sa stal človekom, aby nás vykúpil. Potvrdzujú to všetky udalosti jeho života. Pán Ježiš je ale viac než človek. je opravdivý Boh, rovný Otcovi a Duchu Svätému.
- **Vyznanie apoštola Petra** - Pán Ježiš sa opýtal apoštolov: „*Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?*“ Oni vraveli: „*Jedni za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní za Jeremiáša alebo za jedného z prorokov.*“ „*A za koho ma pokladáte vy*“, opýtal sa ich. Odpovedal Šimon Peter: „*Ty si Mesiáš, Syn živého Boha.*“ (Mt 16, 13-16)

-
- **O tom, že Pán Ježiš je Boží Syn, vydal svedectvo nebeský Otec.** Dvakrát výslovne potvrdil, že Ježiš je Boží Syn: pri krste Pána Ježiša a pri premenení na vrchu Tábor. Nebeský Otec vtedy o Kristovi vyhlásil: *„Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie; počúvajte ho.“* (Mt 17, 5)
  - **Pán Ježiš aj sám dokázal, že nie je obyčajný človek, ale Boží Syn.** Potvrdzuje to celý jeho život, jeho učenie a skutky lásky. Mnohokrát to sám výslovne vyhlásil: *„Ja a Otec sme jedno.“* (Jn 10, 30) *„Kto vidí mňa, vidí Otca.“* (Jn 14, 9) Vo svojich kázňach a modlitbách často nazýval Boha svojím Otcom. *„Otče, nadišla hodina: Osláv svojho Syna, aby Syn oslávil teba.“* (Jn 17, 1)
  - **Presvedčivými dôkazmi toho, že Kristus je Boží Syn, sú najmä jeho zázraky.** Sám o nich povedal: *„Keď už nechcete veriť mne, verte tým skutkom, aby ste poznali a vedeli, že vo mne je Otec a ja v Otcovi* (Jn 10, 38) **Najväčším dôkazom, že Ježiš Kristus je Boží Syn, je jeho zmŕtvychvstanie.**

6. JEŽIŠ KRISTUS - PRISLŮBENÝ VYKUPITEĽ

- **Ježiš je očakávaný Mesiáš:** Izraelský národ cez dlhé stáročia žil v očakávaní príchodu Vykupiteľa.
- **Pán Ježiš** hneď na začiatku svojho verejného vystúpenia **vyhlásil, že on je očakávaný Mesiáš.**
- **Pomazanie Pána Ježiša Duchom Svätým za Mesiáša** sa uskutočnilo po jeho krste v Jordáne. *„Keď ho Ján pokrstil, videl otvorené, nebo a Ducha, ktorý ako holubica zostupoval na neho.“* (Mk 1, 10) Toto pomazanie vyjadruje aj meno **Kristus, po grécky Christos, po hebrejsky Mašiach** a znamená **pomazaný**. Kristus – Mesiáš, bol pomazaný Duchom Svätým za **Kňaza, Proroka a Kráľa**. Tieto tri úrady mesiášskeho poslania Pán Ježiš napĺňal a uskutočňoval potom všetkým, čo robil:
- Svätý Peter apoštol o Ježišovi ako o jedinom Mesiášovi - Záchrancovi ľudí povedal: *„A v nikom inom niet spásy, lebo niet pod nebom iného mena daného ľuďom, v ktorom by sme mali byť spasení.“* (Sk 4, 12)

A) Kristus - učiteľ lásky

- ❑ **Po svojom krste v Jordáne začal Pán Ježiš chodiť po celej krajine a učil ľudí.** Prišiel nás hlavne naučiť milovať Boha a všetkých ľudí.
- ❑ **Kristus učil ľudí nielen kázňami, ale aj svojím príkladom.** Svoju lásku k nám vyhlásil za vzor dokonalej lásky medzi nami: *„Toto je moje prikázanie: Aby ste sa milovali navzájom, ako som ja miloval vás.“* (Jn 15, 12)
- ❑ **Pán Ježiš poslucháčov svojej nauky o láske nazýva učeníkmi.** Rozoznávacím znakom Ježišových učeníkov je vzájomná láska. *„Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať.“* (Jn 13, 35) Hlavnou podmienkou učeníctva je dávať Bohu vo všetkom prvé miesto a dôsledne ho nasledovať až po sebaobetovanie v službe lásky. *„Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojim učeníkom.“* (Lk 14, 26-27, 33)

B) Kristus ohlasuje Božie kráľovstvo

- ☐ **Pán Ježiš celý svoj verejný život zasvätil najmä ohlasovaniu Božieho kráľovstva.** Božie kráľovstvo - nebeské kráľovstvo - je nový svet lásky, v ktorom budú ľudia oslobodení z hriechu a jeho následkov a budú žiť v spoločenstve lásky s Bohom aj medzi sebou.
- ☐ **O Božom kráľovstve Pán Ježiš učil ľudí najmä v podobenstvách.**
- ☐ **Božie kráľovstvo na zemi ešte nie je završené a dokonalé.** Završenie a plnosť Božieho kráľovstva nastane až na konci sveta, keď Kristus dokončí Boží plán spásy.
- ☐ **Ohlásil v nej nové zákony Božieho kráľovstva.** Je to akoby programové vyhlásenie Krista. Najvzácnejším odkazom Reči na vrchu sú blahoslavenstvá a modlitba Otče náš. V nich máme súhrn celého Kristovho učenia.

C) Božie kráľovstvo - nový svet Božej lásky

Kristus prišiel celé ľudstvo oslobodiť z otroctva zlého ducha a svet hriechu pretvoriť na svet lásky, v ktorom ľudia opäť môžu žiť v spoločenstve lásky s Bohom a navzájom medzi sebou.

Božie kráľovstvo je v prvom rade sám Kristus. Na ňom sa dokonale napĺňa nadvláda Božej lásky, pretože bol poslušný Otcovi až na smrť.

Pán Ježiš prišiel do Božieho kráľovstva povoláva všetkých ľudí.

Nový život, ktorý je ovocím Kristovej smrti a zmŕtvychvstania, nadobúdajú ľudia krstom. Kristus nás v krste pretvára na bratov a sestry, všetkých nás zjednocuje a utvára z nás jednu veľkú rodinu Božích detí.

Počiatkom a obrazom novej rodiny ľudstva je Kristova Cirkev. V nej Kristus zjednocuje vykúpených ľudí do jedného spoločenstva lásky. V uznesení koncilu o tom čítame: *„Cirkev sama je zárodokom a počiatkom tohto kráľovstva na zemi. A zatiaľ čo sa pomaly vzdáha, túži po dokonalom kráľovstve a zo všetkých síl dúfa a veľmi túžobne si želá spojiť sa v sláve so svojím Kráľom.“* (LG, 5)

D) Kristove zázraky - znaky Božieho kráľovstva

- **Pán Ježiš Božie kráľovstvo sprítomňoval medzi nimi najmä svojimi skutkami a znameniami.** Kristove zázraky rozprávajú o jeho božskej moci a nesmiernej láske k ľuďom. Nimi dokazoval, že je Boží Syn a očakávaný Mesiáš
- **Zázrak je neobyčajný skutok, ktorý môže urobiť iba Boh.** Vo svojich zázrakoch predstavil nový svet bez hriechu. Kristove zázraky sú znakmi Božieho kráľovstva. Pán Ježiš povedal: „Ale ak ja Božím prstom vyhánam zlých duchov, potom k vám prišlo Božie kráľovstvo.“ (Lk 11, 20)
- **Sám Kristus nazval svoje zázraky znameniami,** pomocou ktorých mali ľudia v ňom spoznať Mesiáša a začiatok Božieho kráľovstva na zemi. Potvrdzujú to jeho slová, ktoré odkázal Jánovi Krstiteľovi do väzenia: *„Chod'te a oznámte Jánovi, čo počujete a čo vidíte: Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium.“* (Mt 11, 4-5)

E) Kristus - znamenie, ktorému odporujú

- ❑ **Prorok Simeon povedal Panne Márii** pri obetovaní Ježiša v chráme tieto slová: *„On je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať.“* (Lk 2, 34) Povstanú proti nemu a odmietnu jeho lásku.
- ❑ **Odporcami Krista boli v izraelskom národe najmä zákonníci a farizeji**, lebo nechápali, že jeho kráľovstvo má duchovný ráz. Pán Ježiš zreteľne vyslovil pred Pilátom: „Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta. Keby moje kráľovstvo bolo z tohto sveta, moji služobníci by sa bili, aby som nebol vydaný Židom. Lenže moje kráľovstvo nie je stadiaľto.“ (Jn 18, 36)
- ❑ Najväčšou Ježišovou vinou v očiach farizejov a zákonníkov bolo to, že hlásal o sebe, že je Boží Syn. Ich nenávisť voči Kristovi bola až taká veľká, že ho odsúdili na smrť na kríži.
- ❑ **V úzadí nepriateľstva ľudí voči Kristovi stojí zlý duch.** Ved' Pán Ježiš nás prišiel oslobodiť z jeho moci a klamstva.